

Checklist Bioveiligheid

bij het beheer van waterlopen en andere aquatische ecosystemen

SECTIE 1 - Algemene maatregelen

VOOR VERTREK - PLAN

- Nagaan of er IUS aanwezig zijn op de sites die zullen bezocht worden
- Reinigingsmateriaal voorzien (zie checklist)
- Plan hoe u zich veilig ontdoet van aarde, vegetatie of zaken die u van het terrein hebt gehaald - en neem indien nodig sterke afvalzakken mee.
- Controleer of de werkkleding en het te gebruiken gereedschap schoon en droog zijn, als dat niet het geval is:
 - Neemt u een andere set materiaal mee
 - Reinigt u het materiaal grondig en desinfecteert u het

OP HET EINDE van de dag - CHECK, REINIG, DROOG

Opgelet: Opdat invasieve soorten niet verder verspreid worden moet deze procedure uitgevoerd worden op een afstand van het waterlichaam en niet op een plaats waar veel (voet)verkeer is. Indien dit niet mogelijk is, moet de procedure uitgevoerd worden boven een kuip zodat het verzamelde debris en het gebruikte water makkelijk op een correcte plaats kan worden verwijderd.

1. Check

- Controleer kleding en uitrusting op modder, zaden, plantenfragmenten en dierlijk materiaal zoals eitjes of zooplankton.
- Indien nodig verwijdt modder met een harde borstel.
- Om ook de diepe groeven van uw zolen te kunnen reinigen kan u een hoevenkrabber gebruiken.
- Laat het verwijderde debris achter op het terrein, uit de buurt van het water en de weg, of deponeer ze het bij het restafval als de check niet op de site zelf wordt uitgevoerd.
- Besteed voldoende aandacht aan vochtige delen van het materiaal en plooiën in kleding.
- Vuile kledij (zoals handschoenen) wordt best vervoerd in transportbakken.

2. Reinig

- Maak kleding (waadpakken, schoenen, laarzen, enz.) en andere uitrusting grondig schoon met een andere borstel.

- Spoel na met proper water.
- Gebruik een hogedrukreiniger - indien mogelijk met heet water - voor gereedschap en voertuigen. Voor een doeltreffende reiniging moet het water op een afstand van 10 cm op de maximale stand (90°C) gedurende een periode van 15 seconden alvorens over te gaan naar de volgende sectie.

3. Droog

- Droog de uitrusting in een goed geventileerde ruimte:
 - Droog waadpakken en laarzen ondersteboven;
 - Plaats gereedschap op rekken met een zo groot mogelijke afstand tussen elkaar.
- Droog minstens 48 uur - indien dit niet mogelijk is moet u de uitrusting zeker ook desinfecteren (zie sectie 2).

SECTIE 2 - Bijkomende Maatregelen in specifieke gevallen

A. Werken op meerdere locaties per dag

Alle in SECTIE 1 genoemde maatregelen moeten worden uitgevoerd, en ook de volgende aanvullende maatregelen.

VOOR VERTREK

- Plan locaties met IUS op het einde van de dag of zelfs op een andere dag.
- Neem , indien mogelijk, aparte sets uitrusting (waadpakken en gereedschap) mee voor locaties met IUS.

OP HET EINDE van het werk op elke locatie

1. Check

- Controleer kleding en uitrusting op modder, zaden, plantenfragmenten en dierlijk materiaal zoals eitjes of zooplankton en verwijder dit (indien nodig met een harde borstel). Om ook de diepe groeven van uw zolen te kunnen reinigen kan u een hoevenkrabber gebruiken. Indien mogelijk doet u dit boven een container/flexibele kuip.
- Laat het verwijderde debris achter op het terrein, uit de buurt van het water en de weg, of deponeer ze het bij het restafval als de check niet op de site zelf wordt uitgevoerd.
- Besteed voldoende aandacht aan vochtige delen van het materiaal en plooiën in kleding.
- Vuile kledij (zoals handschoenen) wordt best vervoerd in transportbakken.

2. Reinig

- Maak kleding (waadpakken, schoenen, laarzen, enz.) en andere uitrusting grondig schoon met een andere borstel.
- Spoel na met proper water.

3. Wisselen van uitrusting

- Als u meerdere sets werkgerief en kledij heeft, gebruik dan een propere en droge set voor de volgende locatie. Indien dit niet het geval is moet de uitrusting gedesinfecteerd worden alvorens ze te gebruiken op een andere locatie

B. Werken op sites met IUS of met hoge natuurwaarde

Let op :

De volgende ontsmettingsmaatregelen worden in alle gevallen aanbevolen, maar zijn essentieel voor de volgende niet-uitputtende lijst van gevallen:

Risicogebieden :

- *Plaatsen met invasieve waterplanten*
- *Plaatsen met invasieve rivierkreeften*
- *Beschermde amfibieënhabitats*
- *Natura 2000-gebieden, natuurreservaten en gebieden met een hoge natuur waarde*

Risicovolle praktijken :

- *Inventarisatie/beheer van amfibieën of rivierkreeften*
- *Beheer van invasieve waterplanten*

Alle in SECTIE 1 genoemde maatregelen moeten worden uitgevoerd, alsmede de volgende aanvullende maatregelen.

VOOR VERTREK

- Plan deze in op het einde van de dag of op een aparte dag.
- Voorzie materiaal voor desinfectie .

OP HET EINDE van het werk op elke locatie (en van de dag)

1. Check

- Controleer kleding en uitrusting op modder, zaden, plantenfragmenten en dierlijk materiaal zoals eitjes of zooplankton en verwijder dit (indien nodig met een harde borstel). Om ook de diepe groeven van uw zolen te kunnen reinigen kan u een hoevenkrabber gebruiken. Indien mogelijk doet u dit boven een container/flexibele kuip.

- Laat het verwijderde debris achter op het terrein, uit de buurt van het water en de weg, of deponeer ze het bij het restafval als de check niet op de site zelf wordt uitgevoerd.
- Besteed voldoende aandacht aan vochtige delen van het materiaal en plooiën in kleding
- Vuile kledij (zoals handschoenen) wordt best vervoerd in transportbakken.

2. Reinig

- Maak kleding (waadpakken, schoenen, laarzen, enz.) en andere uitrusting grondig schoon met een andere borstel.
- Spoel na met proper water.
- Gebruik een zachtere borstel (zie aankooplijst) om de overige resten te verwijderen.

3. Desinfecteer

- Desinfecteer het materiaal en de kledij die in contact geweest is met het water. Dit kan met 70% ethanol of een Virkon-S oplossing (indien speciale toelating verkregen is) .
- Desinfecteer liefst niet op locatie. Indien dit geen optie is, blijf dan minstens 6 meter weg van het water. De gebruikte producten mogen niet in contact komen met de bodem.
- **OPTIE 1 - 70% ethanol**
 - Verstuif 70% ethanol op het materiaal en laat minstens 1 minuut inwerken.
- **OPTIE 2 - Virkon S**
 - Maak een 1% oplossing (10g/l water)
 - Plaats het te ontsmetten materiaal op een plastic zeil of in een container/emmer zodat de oplossing niet met de bodem in contact komt.
 - Verstuif de Virkon-S oplossing op het materiaal en laat minsten 30 s inwerken.
 - De overschot van Virkon-S en de resten in de container of op het plastic zeil moeten afgevoerd worden via het containerpark.
 - De oplossing best vervangen na 7 dagen gezien ze effectiviteit verliest.
- Desinfecteer je handen met desinfecterende gel.

Materiaal Checklist

- **Reinigingskit**
 - Harde Borstel en spons
 - Hoevenkrabber
 - Kleine borstel
 - Grote flexibele Emmer
 - Grote jerrycan met proper water
- **Vervoer en bescherming**
 - Plastieke container
 - Transportbakken voor vuile uitrusting
 - Robuuste vuilzakken voor afval
- **Desinfectiekit**
 - Producten voor desinfectie (zoals 70% ethanol)
 - Doeken of sponzen, schrobborstels
 - Spray flacon

Figuur 1. Voorbeeld van een Bioveiligheid kit, bestaande uit een flexibele emmer, een jerrycan, een harde borstel, een hoevenkrabber, een spray, vuilzakken en een Boot buddy®, een praktisch hulpmiddel om laarzen en schoenen te wassen. Fotos: NSSIAS

